

XII

Informazio kudeaketa, sindikazioaren eta tresna folksonomikoen bidez

Gorka Julio

Elurnet enpresako ingeniari teknikoa
Ingeniero técnico de la empresa Elurnet

Laburpena: Sindikazioa aspalditik erabilgarri bazegoen ere, ez da blogen ez-tanda iritsi arte hedatu. Orain esparru hori erabat gainditu du, eta Interneteko leku gehienetan aurkitzen dugu sindikatzeko aukera. Horrek informazio iturri ugari-tan harpidetzeko aukera ematen digu, betiere informatuak egon gaitzen. Gero eta garrantzitsuagoa da informazioaren kudeaketa egokia egitea. Gure esparruko berriak ezagutu, gure enpresa, talde, elkarteari buruz esaten dena ezagutu, alertak jaso, etab. egin daiteke tresna hauen bidez. Informazioa jasotzeaz gain, informa-zio hori besteekin (talde publiko zein pribatuekin) era parte-hartzaile batean tru-katzeko aukera handiak ematen ditu. Gure edukiak gure esparrutik kanpo zabal-tzeko aukera ere ematen dute jarioek. Horien formatu estandarri esker, edukia mila lekutan jartzeko aukera ematen dute esfortzu minimo bat eginez. Gaur egun, enpresa, elkarte edo taldeek sindikazioan oinarritutako informazio kudeaketa be-rritzailea egiteko beharra dute.

Resumen: Gestión de la información a través de la sindicación y de las he-rramientas folksonómicas. La sindicación es útil desde hace tiempo pero no se ha propagado hasta el estallido de los blogs. Ese ámbito ya lo ha superado y en la actualidad en la mayoría de sitios tenemos opción de sindicarnos. Esto nos da la posibilidad de suscribirnos a una cantidad abundante de distintas fuen-tes de información para que siempre permanezcamos informados. Cada vez es más importante hacer una correcta gestión de la información. Conocer las no-ticias de nuestro entorno, nuestra empresa, grupo, conocer lo que se dice sobre la sociedad, recibir avisos... es posible a través de estas herramientas. Aparte de recibir información nos brinda la posibilidad de intercambiar información tanto con grupos públicos como privados. Los flujos también nos dan la posibi-lidad de propagar nuestros contenidos fuera de nuestros ámbitos. Haciendo un mínimo esfuerzo, gracias a estos formatos estándar tenemos la opción de poner estos contenidos en múltiples lugares. Las empresas, asociaciones y grupos de hoy en día deben basarse en la sindicación para una gestión innovadora de la información.

Web sozialaren garaian informazio uholdea oso handia izan daiteke, baina era berean hau kontrolatu eta erabili ahal izateko tresna berriak ditugu. Horien artean bi tresna garrantzitsu daude: eduki sindikazioa eta tresna folksonomikoak.

Informazioa jaso eta erabiltzeko edozein prozesutan bezala, aurrean bat dago. Prozesu horretan beharrak detektatu, informazioa bilatu eta jaso, informazioa tratatu, informazio hori hedatu eta, berriro ere, prozesuaren analisi bat egin beharko da.

Testuingurua ere garrantzitsua da, web 2.0 edo web soziala deitu den horretan kokatzen gara. Bertan egon eta eragin ahal izateko entzun, eztabaidatu eta bukaeran bertan eragiteko bideak sortu behar ditugu. Entzuteko fasean batez ere da informazio kudeaketaren inguruan guri dagokiguna, eta hor sindikazioak eta tresna folksonomikoez asko lagunduko dituzte.

Sindikazioa edukien eguneraketan beste pauso bat da. Informazioaren bila joan beharrean jario irakurgailuen bidez harpidetutako iturrietako informazioa eguneratzen denean bakarrik jasoko dugu. Hori posible egin ahal izateko, webguneez harpidetzeko aukera ematen duten jarioak eskaini behar dituzte; jario hauek formatu ezberdinetakoak izan daitezke, baina orokorrean bi formatu familia topatu daitezke RSS eta Atom familiak. RSS familiaren barnean mota ezberdinak badaude ere denak, bakar batean txertatzen dira. Azken finean, informazioa prozesagarria izango den formatu batzuetan ematen duten fitxategiak dira. Hori esker jario irakurgailuek hauetara harpidetu eta informazioa jaso ahal izango dute.

Jario irakurgailuak mota ezberdinetakoak izan daitezke. Web zerbitzuak edo instalatu beharreko aplikazioak izan daitezke. Web zerbitzuak erabiltzeko nabigatzaile bat beharko dugu, kontu bat sortu eta erabiltzen has gaitezke, Google Reader (<http://reader.google.com>) edota Bloglines (<http://bloglines.com>) adibidez. Besteak aldiz, gure ordenagailuan instalatu behar izango ditugu erabiltzeko. Honelakoak dira Liferea (<http://liferea.sourceforge.net>), RSSbandit (<http://rssbandit.org>) edo FeedReader (<http://feedreader.com>).

Sindikazioarekin loturik, podcast-a dago. Podcasta audio edo bideo fitxategiak lotzen dituzten jario bereziak dira. Normalean jarioan dagoen *enclosure* etiketa baten definitzen da audio edo bideo fitxategi hori zein helbidetik hartu daitekeen. Honela jario irakurgailu bereziek fitxategi hori jaitsi edo erabili ahal izango dute. Era honetako jarioetara harpidetzeko jario irakurgailu bereziak daude. Audio podcast-ei dagokionez ezagunenak Juice (<http://juicereceiver.sourceforge.net/>), iTunes (<http://www.apple.com/es/itunes/overview/>), Songbird (<http://getsongbird.com>). Bideorako aldiz Miro (<http://getmiro.com>) da interesgarriena.

Sindikazio tresnak harpidetzeko aukera ematen badute, formatu estandarrik izanik beste hainbat gauzetarako balio dute. Hainbat iturrietako informazioa leku bakar batean bistaratu, jarioetako informazioa beste formatu batzuetan erakutsi, etab.

Askotan arazoa ez da informazio iturri egokiak aurkitzea baizik eta interesatzen ez zaigun informazioa iragaztea. Hori ekidin ahal izateko informazio iturriak filtratzeko aukera ematen duten beste hainbat tresna daude, horietako bat Yahoo Pipes (<http://pipes.yahoo.com>). Hori jarioetako informazioa batu, iragazi, itzuli ahal izango dugu. Oso tresna interesgarria da, baina ikasketa prozesu txiki bat beharrezkoa da.

Baina, sindikazioa erabili ahal izateko webgune edo zerbitzuak jarioak eskaini behar ditu. Interesatzen zaizkigunek ez badute sindikatzeo aukera ematen, horiek

sailkatuta eta gorde ahal izateko tresna folksonomikoak erabili daitezke. Tresna folksonomiko hauen bidez interesatzen zaigun horren URLa gorde, deskribapen bat gehitu eta deskriptore edo etiketak gaineratuko dizkiogu. Honela, etiketa sorta horrek amaieran egitura folksonomiko bat sortuko digu, etiketa laino baten bidez edota bilaketen bidez aurretik gorde dugun baliabide hori aurkitzeko aukera erraztuz.

Tresna hauek interes handiagoa dute baldin eta jende kopuru handienak erabili. Bakoitzak etiketa bidez egin dezakeen sailkapenaz gain, tresna erabiltzen duten beste erabiltzaileek egindako sailkapenak ere interesgarriak izan daitezke. Azkenean, bakoitzak egindako bildumez osatutako egitura folksonomiko bat sortzen da. Horrelako tresnak dira *delicious* (<http://delicious.com>) edo *euskarazko Bildu* (<http://bildu.net>).

Hala ere, gaur egun tresna hauek behar izateak, WWWean metadatuaren falta erakusten du. Etorkizunean webgune eta zerbitzuek informazio semantiko gehiago izango dute eta orain sindikazioa edo tresna folksonomikoekin egiten ditugun nahasketa eta aukeraketa guztiak, eskala handiagoan egin ahal izango ditugu. Mikroformatuek (<http://microformats.org>) adibidez, orain arteko html etiketak erabiliz, informazioa eduki dezaketen kode zatiei informazio semantikoa gehitzen saiatzen dira. Ekitaldiak kodetzeko *hCalendar* mikroformatua erabiltzen da, kontaktak kodetzeko *hCard* edota kritikentzako *hReview*.

Baina, hauek guztiak adibide oso txikiak dira. Badira beste teknologia batzuek, RDF kasu, etorkizunean webguneetako informazioa datu base baten moduan atzitzeko aukera emango digutenak. Horretarako gure webgune eta zerbitzuak prestatzen joango beharko gara. WWWean dagoen informazioa era automatikoa atzitzeko aukera dugunean, aukera berri asko agertuko dira.